

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ, KURIŲ SAVININKĖ AR DALININKĖ, TURINTI DAUGIAU
NEGU PUSĘ BALSŲ VISUOTINIAME DALININKŲ SUSIRINKIME, YRA
VALSTYBĖ AR SAVIVALDYBĖ, VADOVŲ IR DARBUOTOJŲ DARBO
APMOKĖJIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė (toliau – viešoji įstaiga), vadovų ir darbuotojų darbo užmokesčio dydžius ir darbo apmokėjimo sąlygas.

2. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) valstybinėms aukštosioms mokykloms;
- 2) valstybiniams mokslinių tyrimų institutams, veikiantiems kaip viešosios įstaigos;
- 3) asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė.

2 straipsnis. Viešosios įstaigos vadovo darbo užmokestis

1. Viešosios įstaigos vadovo darbo užmokestį sudaro:

1) pareiginė alga, kurią nustato visuotinis dalininkų susirinkimas sprendimu, jei valstybė ar savivaldybė turi daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime (toliau – visuotinis dalininkų susirinkimas), arba viešosios įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, jei viešosios įstaigos savininkė yra valstybė (toliau – viešosios įstaigos savininkė), arba savivaldybės meras, jei viešosios įstaigos savininkė yra savivaldybė (toliau – savivaldybės meras), pagal viešosios įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo arba viešosios įstaigos, arba savivaldybės mero patvirtintą vadovų darbo apmokėjimo sistemą;

2) papildoma darbo užmokesčio dalis, kuri priklauso nuo užsibrėžtų viešosios įstaigos veiklos tikslų įgyvendinimo ir (arba) viešosios įstaigos vadovui numatytų užduočių įvykdymo. Šie tikslai (mažėjančios administracinių ir (ar) viešųjų paslaugų teikimo laiko sąnaudos ir (ar) kt.) ir (arba) užduotys (susijusios su viešosios įstaigos vidaus administravimu bei veiklos efektyvumo didinimu) turi būti išreikšti konkrečiais veiklos rodikliais. Papildomos darbo užmokesčio dalies dydį, veiklos tikslus ir (arba) viešosios įstaigos vadovo užduotis bei jų rodiklius nustato visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras. Papildoma darbo užmokesčio dalis nustatoma ir išmokama vieną kartą, pasibaigus finansiniams metams ir patvirtinus finansinių ataskaitų rinkinius, atsižvelgiant į praėjusių finansinių metų viešosios įstaigos veiklos tikslų įgyvendinimo ir (arba) viešosios įstaigos vadovui numatytų užduočių įvykdymo rezultatus. Papildoma darbo užmokesčio dalis negali viršyti 30 procentų viešosios įstaigos vadovui praėjusiais finansiniais metais išmokėtos pareiginės algos sumos ir turi būti išmokama per mėnesį nuo finansinių ataskaitų rinkinio patvirtinimo. Naujai įsteigtos viešosios įstaigos vadovui ar naujai priimtam viešosios įstaigos vadovui viešosios įstaigos tikslai ir (arba) viešosios įstaigos vadovo užduotys bei rodikliai nustatomi per 1 mėnesį nuo viešosios įstaigos vadovo priėmimo dienos. Jeigu viešosios įstaigos vadovo darbo viešojoje įstaigoje pradžios data yra vėlesnė negu spalio 1 diena, jam viešosios įstaigos tikslai ir (arba) viešosios įstaigos vadovo užduotys bei rodikliai einamiesiems kalendoriniams metams gali būti nenustatomi;

3) premija. Viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras gali priimti sprendimą skirti viešosios įstaigos vadovui už išskirtinį jo indėlį įgyvendinant viešosios įstaigos tikslus arba pasiektus papildomus išskirtinius rezultatus, pasibaigus finansiniams metams ir patvirtinus finansinių ataskaitų rinkinius, premiją, kuri negali būti didesnė nei keturi pareiginės algos dydžiai;

4) priemokos. Viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras gali priimti sprendimą viešosios įstaigos vadovui skirti priemokas: už pavadavimą (jei raštu pavedama laikinai atlikti kito darbuotojo funkcijas); už papildomų užduočių, suformuluotų raštu, atlikimą (jei dėl to viršijamas įprastas darbo krūvis arba atliekamos pareigybės aprašyme nenumatytos funkcijos); už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą (jei padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės). Skiriamos priemokos dydį nustato visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras. Skiriama priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų pareiginės algos, o skiriamų priemokų, nurodytų šiame punkte, suma negali viršyti 80 procentų pareiginės algos. Priemokos mokamos, jeigu nesudaromas susitarimas dėl papildomo darbo;

5) mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą. Už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, viešosios įstaigos vadovui mokama Darbo kodekso 144 straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalyse nustatyta tvarka, už budėjimą mokama Darbo kodekso nustatyta tvarka.

2. Viešosios įstaigos vadovo darbo užmokestis skaičiuojamas taikant Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatytą pareiginės algos (atlyginimo) bazinį dydį (toliau – pareiginės algos bazinis dydis).

3. Viešosios įstaigos vadovo pareiginė alga apskaičiuojama, šio įstatymo priede nustatytą pareiginės algos koeficientą padauginus iš pareiginės algos bazinio dydžio.

4. Visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras nustato viešųjų įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemą, kurioje pagal šio įstatymo priedą detalizuojami viešųjų įstaigų vadovų pareiginės algos koeficiento nustatymo kriterijai (viešosios įstaigos kategorija, nustatyta pagal šio įstatymo 6 straipsnį, viešosios įstaigos veiklos kriterijai (veiklos pobūdis, veiklos ir (arba) sprendimų galiojimo ribos, veiklos mastas, žmogiškieji ištekliai, vadovo kompetencija ir kiti kriterijai) ir pagal kiekvieną kriterijų nustatyti konkretūs pareiginės algos koeficientų dydžiai, jų peržiūrėjimo tvarka, premijų skyrimo kriterijai, priemokų skyrimo tvarka ir kt. Viešųjų įstaigų vadovų pareiginė alga turi būti peržiūrima ir keičiama vadovų darbo apmokėjimo sistemoje nustatyta tvarka.

3 straipsnis. Informacijos apie darbo užmokestį teikimas

1. Įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytą informaciją viešojoji įstaiga viešai paskelbia savo interneto svetainėje tuo pačiu metu, kai viešųjų įstaigų vadovų darbo užmokesčio dydžiai skelbiami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija turi teisę iš valstybės institucijų, kurios įgyvendina viešosios įstaigos savininko ar dalininko, turinčio daugumą balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, teises ir pareigas, bei savivaldybių institucijų arba savivaldybės administracijos gauti informaciją apie šio įstatymo įgyvendinimą (viešųjų įstaigų kategoriją, viešųjų įstaigų vadovų pareiginės algos dydį, paskirtos papildomos darbo užmokesčio dalies dydį, premiją (jos dydį ir paskyrimo datą), priemokas (jų dydžius ir paskyrimo datas), papildomai darbo užmokesčio daliai nustatyti taikytus rodiklius, viešosios įstaigos vadovui numatytas užduotis ir jų įvykdymo rezultatus, viešosios įstaigos tikslus).

4 straipsnis. Mokėjimas už dalyvavimą paramos teikimo arba vystomojo bendradarbiavimo projektuose

1. Viešosios įstaigos vadovui gali būti mokama už dalyvavimą viešosios įstaigos, kurioje jis eina pareigas, ar kitos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos įgyvendinamuose projektuose, taip pat veikloje, atliekamoje pagal viešosios įstaigos sudarytas bendradarbiavimo sutartis su tarptautinėmis ar remiantis Europos Sąjungos teisės aktais įsteigtomis institucijomis (toliau – veikla pagal bendradarbiavimo sutartis), jeigu šie projektai ar veikla turi konkrečius ir išmatuojamus tikslus, suderinamus su viešosios įstaigos tikslais, ir jiems nustatytas įgyvendinimo terminas ir numatytas atskiras biudžetas. Už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų mokama projektų ar bendradarbiavimo sutartyse nustatytomis sąlygomis (pagal įkainius). Jei sąlygos (ir įkainiai) nenustatyti, mokėjimo už dalyvavimą įgyvendinant projektus ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis įkainius nustato viešosios įstaigos dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras.

2. Už laiką, kurį viešosios įstaigos vadovas dalyvauja įgyvendinant projektus ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis, už kurį mokama šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, darbo užmokestis iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų viešosios įstaigos vadovui nemokamas.

5 straipsnis. Viešosios įstaigos darbuotojų darbo užmokestis

1. Viešosios įstaigos darbuotojų darbo apmokėjimo sąlygas nustato viešojoje įstaigoje patvirtinta darbuotojų darbo apmokėjimo sistema, kuri sudaroma vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatomis.

2. Viešosios įstaigos darbuotojų maksimalus bazinis darbo užmokestis negali viršyti viešosios įstaigos vadovo maksimalaus pareiginės algos dydžio, nustatyto šio įstatymo priede, išskyrus atvejus, kai pagal įstaigoje patvirtintą darbuotojų darbo apmokėjimo sistemą, atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą tam tikrų profesijų atstovų trūkumą Lietuvos Respublikos darbo rinkoje, darbuotojui numatomas didesnis bazinis darbo užmokestis, bet ne daugiau nei 100 procentų didesnis už atitinkamai viešųjų įstaigų vadovų kategorijai nustatytą maksimalią pareiginės algos koeficiento ribą.

6 straipsnis. Viešosios įstaigos kategorija

1. Viešosios įstaigos kategoriją nustato visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras rašytiniu sprendimu, atsižvelgdami į viešosios įstaigos veiklos pobūdį.

2. Viešosios įstaigos skirstomos į:

- 1) I kategorijos – viešojo įstaiga, turinti viešojo administravimo įgaliojimus;
- 2) II kategorijos – kitos viešosios įstaigos.

7 straipsnis. Iš viešosios įstaigos lėšų mokamos materialinės pašalpos

Visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras gali priimti sprendimą iš viešosios įstaigos lėšų vadovams skirti iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio materialines pašalpas, jei materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, jo tėvų, vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėjais ar rūpintojais įstatymų nustatyta tvarka yra paskirti viešosios įstaigos vadovai, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jeigu yra rašytinis įstaigos vadovo prašymas ir pateikti atitinkami tai patvirtinantys dokumentai. Mirus įstaigos vadovui, materialinė pašalpa išmokama jo šeimos nariams, jeigu yra mirusio įstaigos vadovo šeimos narių rašytinis prašymas ir pateikti tai patvirtinantys reikalingi dokumentai.

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 7 dalį, įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.
2. Viešosios įstaigos dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras iki šio įstatymo įsigaliojimo turi peržiūrėti arba parengti ir patvirtinti vadovų darbo apmokėjimo sistemas.
3. Jei viešosios įstaigos vadovui iki šio įstatymo įsigaliojimo nebuvo nustatyti konkretūs viešosios įstaigos veiklos tikslai ir (arba) viešosios įstaigos vadovo užduotys, jų rodikliai, visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos savininkė, arba savivaldybės meras šiuos rodiklius turi nustatyti iki 2024 m. sausio 31 d.
4. Įsigaliojus šiam įstatymui, viešosios įstaigos vadovo pareiginės algos koeficientai ir darbuotojų bazinis darbo užmokestis (jei jį skaičiuojant buvo taikomas pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis) perskaičiuojami, viešosios įstaigos vadovo ir darbuotojų iki šio įstatymo įsigaliojimo gautą pareiginę algą padalijant iš Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio. Gautas koeficientas apvalinamas iki šimtųjų dalių. Įsigaliojus šiam įstatymui, viešųjų įstaigų vadovams iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatyta pareiginė alga ir darbuotojams taikytas bazinis darbo užmokestis negali būti sumažinti tol, kol jie eina tas pačias pareigas.
5. Jei, įsigaliojus šiam įstatymui, 2023 m. nustatyta viešosios įstaigos vadovui ir pavaduotojams kintamoji dalis už 2022 m. pasiektus viešosios įstaigos veiklos rezultatus liko neišmokėta, ji apskaičiuojama pagal mėnesinės algos pastoviosios bei kintamosios dalies dydžius, nustatytus iki šio įstatymo įsigaliojimo, ir mokama iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusia tvarka.
6. Kintamoji dalis už 2023 m. pasiektus viešosios įstaigos veiklos rezultatus apskaičiuojama pagal mėnesinės algos pastoviosios bei kintamosios dalies dydžius, nustatytus iki šio įstatymo įsigaliojimo, ir išmokama vieną kartą šiame įstatyme nustatyta papildomos darbo užmokesčio dalies išmokėjimo tvarka.
7. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2023 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Lietuvos Respublikos
viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar
dalininkė, turinti daugiau negu
pusę balsų visuotiniame dalininkų
susirinkime, vadovų ir jų
pavadootojų darbo apmokėjimo
įstatymo
priedas

**VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ VADOVŲ PAREIGINĖS ALGOS
KOEFIICIENTAI**

(baziniais dydžiais)

Viešųjų įstaigų kategorijos	Viešųjų įstaigų vadovų pareiginės algos koeficientai
I	2–3,9
II	1,1–3
